

Jadwiga Wichman

Biblioteka Wydziału Fizyki Astronomii i Informatyki Stosowanej
Uniwersytet Jagielloński
Kraków, Polska

Działalność biblioteczna i nie-biblioteczna współczesnej biblioteki akademickiej na przykładzie wybranych bibliotek wydziałowych Uniwersytetu Jagiellońskiego

Wstęp

Szybki rozwój nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych spowodował zmiany w funkcjonowaniu wszystkich bibliotek, w tym również naukowych. Dotyczy to zarówno warsztatu pracy bibliotekarzy, oferty usługowej bibliotek, jak również samej przestrzeni bibliotecznej. Coraz bardziej wymagający użytkownicy sprawiają, że bibliotekarze starają się przygotować jak najlepszą ofertę, zapewnić odpowiednią jakość usług i dobre warunki pracy dla czytelników. Współczesne obiekty biblioteczne są projektowane tak, by możliwe było kształtowanie przestrzeni użytkowej w zależności od ciągle wzbogacanej, wielokierunkowej oferty programowej. Jaki jest więc współczesny model biblioteki akademickiej? Jacy są współcześni użytkownicy akademickich bibliotek wydziałowych?

Nowoczesne biblioteki akademickie to biblioteki hybrydowe, które łączą w sobie dwie przestrzenie: rzeczywistą, fizycznie istniejącą bibliotekę i wirtualną, cyfrową przestrzeń informacyjną. Zasób takich bibliotek tworzą zbiory gromadzone w postaci tradycyjnej i zbiory udostępniane on-line ¹.

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Jagiellońskiego tworzy Biblioteka Jagiellońska (BJ), Biblioteka Collegium Medicum (BM) oraz biblioteki wydziałowe i instytutowe. Biblioteka Jagiellońska łączy funkcję biblioteki narodowej, naukowej i akademickiej. Biblioteka Jagiellońska i Biblioteka Collegium

¹ G. Piotrowicz, *Model hybrydowy współczesnej polskiej biblioteki akademickiej*, W: *Polskie biblioteki akademickie w Unii Europejskiej*, Łódź 23–25 czerwca 2004 r. [online]. 2004, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: http://bg.p.lodz.pl/konferencja2004/pelne_teksty/piotrowicz.pdf.

Medicum² są jednostkami pozawydziałowymi. BJ i biblioteki wydziałowe oraz instytutowe UJ tworzą system zdecentralizowany, są zarządzane i finansowane przez jednostki przy których funkcjonują. Nie sposób mówić o działalności tych bibliotek bez powiązania z działalnością BJ. BJ prowadzi i koordynuje działania istotne dla całego systemu biblioteczno-informacyjnego UJ, także z BM³. Taki model systemu biblioteczno-informacyjnego jest odzwierciedleniem struktury uczelni, w tym, znacznie rozproszonych jednostek UJ.

Biblioteki wydziałowe

Zasoby i bazy informacyjne bibliotek wydziałowych służą przede wszystkim studentom i pracownikom macierzystych wydziałów. Biblioteki te gromadzą księgozbiory w wersji drukowanej i on-line o tematyce ściśle związanej z profilem wydziałów. Proces gromadzenia zbiorów jest odpowiedzią na aktualne zapotrzebowania użytkowników, materiały biblioteczne dostosowane są do wymagań osób korzystających, przede wszystkim pracowników i studentów danego wydziału. Usytuowane niedaleko miejsca pracy i studiów pozwalają na szybkie zaspokajanie potrzeb użytkowników.

Biblioteki wydziałowe UJ różnią się wielkością księgozbioru, liczbą personelu, liczbą użytkowników oraz strukturą organizacyjną i warunkami lokalowymi.

Na Uniwersytecie Jagiellońskim działa 7 bibliotek wydziałowych, 1 międzywydziałowa i 24 biblioteki instytutowe⁴. Prawie wszystkie biblioteki wydziałowe UJ znajdują się w nowo wybudowanych obiektach, z których pięć, usytuowanych jest na terenie Kampusu 600-lecia Odnowienia UJ (Kampus UJ): Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki, Biblioteka Wydziału Zarządzania i

² E. Dąbrowska, *Miejsce Biblioteki Collegium Medicum w sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu Jagiellońskiego i jej współpracy z Biblioteką Jagiellońską*, Forum Bibliotek Medycznych [online]. 2013, r. 6, nr 1, s. 196–211, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: [http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)-s196-211/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)-s196-211.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)-s196-211/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)-s196-211.pdf).

³ *Regulamin BJ* [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: http://www.bj.uj.edu.pl/documents/4148353/118755148/regulamin_BJ_2016_zmiany.pdf/af63e5d8-5c83-473e-afc1-341dc066e31e.

⁴ *Struktura UJ – Biblioteki wydziałowe i instytutowe* [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <http://www.uj.edu.pl/struktura/biblioteki-i-archiwum/wydzialowe>.

Komunikacji Społecznej, Biblioteka Wydziału Fizyki Astronomii i Informatyki Stosowanej, międzywydziałowa Biblioteka Nauk Przyrodniczych. Od października 2017 roku w nowych pomieszczeniach rozpocznie działalność Biblioteka Wydziału Chemii. W 2015 roku w nowym budynku Collegium Paderevianum II, w centrum Krakowa, rozpoczęła swoje funkcjonowanie Biblioteka Wydziału Filologicznego. Również w centrum Krakowa, w zabytkowych, odnowionych budynkach mają swoje siedziby Wydziałowa Biblioteka Prawnicza i Wydziałowa Biblioteka Polonistyki. Większość bibliotek wydziałowych jest efektem reorganizacji i połączenia istniejących wcześniej mniejszych bibliotek instytutowych lub katedralnych funkcjonujących na danym wydziale.

Zdecentralizowany system biblioteczno-informacyjny UJ integruje wspólny [Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ](#) i związany z nim dostęp do szeregu usług i zbiorów w wersji cyfrowej.

Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ

BJ wraz z BM oraz bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi współuczestniczą w tworzeniu [Komputerowego Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ](#) (KKZBUJ), opartego na jednym bibliotecznym systemie komputerowym dla całego Uniwersytetu VTLS/Virtua.

Od 2003 r. opisy bibliograficzne wprowadzane są przez wszystkie biblioteki UJ bezpośrednio do Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego (NUKAT)⁵, który jest tworzony metodą współkatalogowania przez polskie biblioteki naukowe. Oczywiście, niemożliwe było wprowadzenie do katalogu komputerowego, mimo 20 lat jego funkcjonowania, wszystkich zbiorów znajdujących się w bibliotekach Uniwersytetu. Zbiory są opracowywane na bieżąco i w ramach retrokonwersji. Na podstawie danych statystycznych z marca 2017 roku liczba rekordów egzemplarzy utworzonych przez biblioteki wydziałowe i instytutowe w KKZBUJ⁶ wynosiła 1 091 797, co stanowi około 1/3 (32 %) wszystkich egzemplarzy wprowadzonych do KKZBUJ – 3 374 939⁷.

⁵ *Katalog Nukat* [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <http://katalog.nukat.edu.pl/search/query?theme=nukat>.

⁶ *Katalog Zbiorów Bibliotek UJ* [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <https://chamo.bj.uj.edu.pl/uj/search/query?theme=system>.

⁷ Statystyka BJ marzec 2017.

Kod lokalizacji rekordu egzemplarza określa, w której bibliotece znajduje się konkretny egzemplarz wybranego dzieła (rys. 1). Opcje wyszukiwania umożliwiają przeszukiwanie zasobów poszczególnych bibliotek.

Uwagi dotyczące Katalogu Zbiorów Bibliotek UJ prosimy przesyłać za pomocą formularza.

Zaloguj Schowek **W Y S Z U K I W A N I E** proste Historia wyszukiwania Wyczyść sesję

wyszukiwanie szybkie... Znajdź >> WYSZUKIWANIE ZAAWANSOWANE

Podstawy fizyki. 5 / David Halliday, Robert Resnick, Jearl Walker ; z jęz. ang. tł. Adam Babiński, Rafał Bożek.
Halliday, David (1916-2010).
Wydanie Wyd. 1, 4 dodr.
Adres wydawniczy Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011.
Opis fizyczny XV, 230, [28] s. : il. kolor. ; 25 cm.
Hasło dod. - autor Resnick, Robert (1923-2014).
 Walker, Jearl (1945-).
 Bożek, Rafał. [Tł.]
 Babiński, Adam. [Tł.]
Hasło dod. - instytucja Wydawnictwo Naukowe PWN.
Tytuł ujednolicony Fundamentals of physics (pol.)
Uwagi Skorowidz.
ISBN 978-83-01-13994-0 (t. 5)
 978-83-01-13997-1 (t. 1-5)
Temat Fizyka -- podręczniki akademickie.

Dodaj do Schowka

Egzemplarze Rekord MARC

Lokalizacja: Filtruj

Aby posortować egzemplarze, kliknij nagłówek wybranej kolumny

Księgozbiór	Lokalizacja	Status	Kategoria egz.	Sygnatura	Tom	Sygnatura miejsca	Nr egzemplarza	Uwaga	URL
☐ WYDZIAŁ FIZYKI	WYDZ. FIZYKI - Czytelnia 1	Dostępny	025 egz. Bibl. I. Fizyki	PO-31.348	5		1802018972		
☐ WYDZIAŁ CHEMII	WYDZIAŁ CHEMII	Dostępny	001 wypożyczony standardowo	P-14549	5		1812014115		
☐ OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE	OBSERWATORIUM ASTRONOMICZNE	- Zapytaj w bibliotece	001 wypożyczony standardowo	OAUJ FIZ/27246			1824003577		

Dodaj do Schowka **Zaznacz wszystkie** **Odnaznacz wszystkie**

Rys. 1. Katalog Zbiorów Bibliotek UJ – Ekran Szczegółów Publikacji – zakładka «Egzemplarze» pokazuje informacje o każdej kopii dostępnej w poszczególnych lokalizacjach

Źródło: KKZBUJ [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:

<https://chamo.bj.uj.edu.pl/uj/lib/item?id=chamo:909414&theme=system>.

[Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ](#) i związany z nim komputerowy system obsługi czytelników ułatwia użytkownikom dostęp do zbiorów. Elektroniczny system wypożyczeń i zwrotów umożliwia zamawianie, rezerwację i prolongatę książek przez Internet. Możliwy jest kontakt czytelników z bibliotekami poprzez pocztę elektroniczną, czytelnicy otrzymują informacje o zbliżających się terminach zwrotów, oczekujących rezerwacjach i przetrzymanych egzemplarzach. Wdrażanie komputerowego systemu bibliotecznego w poszczególnych jednostkach następowało stopniowo, w miarę możliwości technicznych, finansowych i organizacyjnych. Do dziś nie wszystkie biblioteki UJ mają uruchomiony moduł obsługi czytelników. Dotyczy to mniejszych bibliotek instytutowych, w których z różnych przyczyn proces wprowadzania danych do KKZBUJ zaczął się później.

Użytkownicy bibliotek wydziałowych

Rozróżniamy trzy grupy użytkowników bibliotek wydziałowych: pracownicy naukowci, studenci i doktoranci oraz czytelnicy zewnątrzni. Określenie ich potrzeb i oczekiwań umożliwia przygotowanie ukierunkowanej oferty, odpowiedniej jakości usług, czy stworzenie odpowiednich warunków do korzystania z bibliotek.

Pracownicy naukowci: sięgają po najnowsze źródła wiedzy, decydują o zakupie księgozbioru specjalistycznego, wyborze publikacji, w tym czasopism w wersji drukowanej i elektronicznej, najrzadziej odwiedzają biblioteki, najczęściej korzystają z zasobów cyfrowych (m in.: czasopism, baz danych). Czasami potrzebują pomocy bibliotekarza w dotarciu do potrzebnych im zasobów elektronicznych.

Studenci: stanowią największą grupę użytkowników bibliotek wydziałowych. Studenci pierwszych lat studiów poszukują podstawowych podręczników akademickich (w wersji drukowanej i elektronicznej – IBUK). Stanowią również najliczniejszą grupę użytkowników bibliotek, korzystającą z czytelni z wolnym dostępem do księgozbioru, uczącą się, spędzającą wolny czas między zajęciami w czytelniach. Wypożyczają najwięcej książek z tradycyjnych zasobów bibliotek. To oni głównie korzystają z biblioteki jako «miejsca». Studenci wyższych lat i doktoranci sięgają również po księgozbiór specjalistyczny.

Trzecią grupę użytkowników stanowią pracownicy i studenci innych ośrodków naukowych, uczniowie szkół oraz zainteresowani daną dziedziną wiedzy. Czytelnicy ci, docierają do bibliotek głównie dzięki informacjom dostępnym w Internecie: w katalogu komputerowym i na stronach internetowych bibliotek.

Dla porównania, na potrzeby referatu, wybrano grupy czytelników dwóch bibliotek: Biblioteki Wydziału Fizyki Astronomii i Informatyki Stosowanej (WFiAS) i prawie trzy razy większej Biblioteki Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej (WZiKS) (rys. 2). Na podstawie statystyk za 2016 rok największą grupę użytkowników tych bibliotek stanowili studenci i doktoranci macierzystych wydziałów: w Bibliotece WFAIS 54,5 %, natomiast w Bibliotece WZiKS aż 84 % wszystkich zarejestrowanych w tych bibliotekach czytelników . Również oni wypożyczali najwięcej pozycji z tradycyjnych zbiorów swoich bibliotek.

Użytkownicy	Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej		Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej	
	Liczba użytkowników	Liczba wypożyczeń	Liczba użytkowników	Liczba wypożyczeń
Wszyscy studenci i doktoranci	3973	18531	896	1941
Studenci i doktoranci Wydziału	3353	14938	559	1487
Pracownicy naukowci	185	829	114	329
Pozostali czytelnicy	13	45	16	40

Rys. 2. Opracowanie własne: Użytkownicy wybranych bibliotek wydziałowych na podstawie danych z komputerowego systemu bibliotecznego za rok 2016.

Na liczbę wszystkich użytkowników bibliotek, czytelników korzystających z bibliotek na miejscu i wirtualnych, ma wpływ: jakość gromadzonych zbiorów, dokładność katalogowania zasobów, informacje o zbiorach tradycyjnych i online, które pozwalają czytelnikowi możliwie szybko dotrzeć do poszukiwanych materiałów, zagwarantowanie dostępu do rozproszonych zasobów sieciowych na miejscu w bibliotece, ale również za pośrednictwem komputerów poza biblioteką.

Strony internetowe bibliotek wydziałowych

Dla bibliotek koniecznością stały się własne, dobrze zaprojektowane i opracowane strony internetowe, dające możliwość prezentacji i promocji własnych zasobów, usług i służące do komunikacji z czytelnikami. Informują o bibliotece, jej zbiorach i dostępie do elektronicznych zasobów.

Swoje odrębne strony internetowe posiadają Biblioteka Jagiellońska⁸ (rys. 3) i Biblioteka Medyczna⁹. Natomiast wszystkie biblioteki wydziałowe i instytutowe UJ mają

⁸ Strona internetowa BJ [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017] Dostępny w: <http://www.bj.uj.edu.pl/>.

swoje strony umieszczone na stronach macierzystych wydziałów. Większość bibliotek instytutowych oraz dwie biblioteki wydziałowe umieściły na nich podstawowe dane o samych bibliotekach, godzinach otwarcia, regulaminy korzystania, linki do katalogów komputerowych, informację o zbiorach i wybrane linki do baz, czasopism, stron związanych z daną dziedziną wiedzy (rys. 4). Czy to wystarcza? Oczywiście strona internetowa, jej zawartość, aktualność zależą od «gospodarzy» strony. Wiele bibliotek nie ma swojego administratora zajmującego się umieszczaniem informacji i jest zależna od administratorów prowadzących stronę wydziałową. Pracownicy bibliotek zajmują się stroną redakcyjną i przekazują informacje do administratorów. Biblioteka WFAIS prowadzi stronę we współpracy z Biurem Karier Wydziału (Rys. 5).

The screenshot shows the website of Biblioteka Jagiellońska at the University of Jagiellońska. The page layout includes a top navigation bar, a main content area with a featured exhibition, a search bar, and several informational sections: 'Aktualności' (News) with database updates, 'Wydarzenia' (Events) with upcoming lectures and book promotions, and 'Godziny otwarcia' (Opening hours). The footer contains logos for the Regional Program and Małopolska, along with text about EU funding.

Rys. 3. Strona internetowa BJ

Źródło: BJ [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: <http://www.bj.uj.edu.pl/>.

⁹ Strona internetowa BM [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <http://www.bm.cm.uj.edu.pl/>.

Wydział Chemii
 Uniwersytetu Jagiellońskiego

KNO
 Kategoria A+

logowanie english

Wydział Szkoły i kandydaci Studenci Doktoranci Pracownicy Nauka i badania Rozwój i promocja

Uniwersytet Jagielloński > Wydział Chemii > Wydział > Struktura > Biblioteka

Aktualności
 Historia
 Struktura
 ▶ Rada Wydziału
 ▶ Komisje
 ▶ Zakłady, zespoły i grupy
 ▶ **Biblioteka**
 ▶ Administracja
 Zakłady
 Pracownicy
 Biuro Karier i Promocji
 KNOW

Biblioteka
 Biblioteka Wydziału Chemii UJ
 ul. Ingardena 3,
 30-060 Kraków
 pokój 312, III piętro
 tel.: 126632291
 e-mail: bibliote@chemia.uj.edu.pl
Godziny otwarcia:
 poniedziałek – piątek 9:00-18:45
 sobota 9:00-13:00
Kierownik biblioteki:
 mgr Małgorzata Seweryn - kustosz
Pracownicy:
 mgr Anna Kapuśniak - kustosz
 inż. Dominika Gubała - starszy bibliotekarz
Zapisu dokonuje się na podstawie:

- Studenci i doktoranci UJ dokonują zapisu do Biblioteki na podstawie elektronicznej legitymacji studenckiej ważnej w danym roku akademickim.
- Wpisu w USOS na bieżący rok akademicki.
- Legitymacji wydanej przez Bibliotekę Jagiellońską.

Udostępnianie zbiorów:

- Książki wypożycza się na 3 miesiące. Dla niektórych dzieł Biblioteka może ustalić krótszy okres wypożyczenia.
- Za opóźnienie zwrotu wypożyczonego dzieła Biblioteka pobiera opłaty.
- Jednorazowo studenci mogą wypożyczyć 5 książek (doktoranci 10, pracownicy 20), które mogą samodzielnie przedłużyć. Prolongaty można dokonać komputerowo pod warunkiem, że książka nie została zamówiona przez innego czytelnika i nie upłynął termin jej zwrotu. Prolongaty książek można dokonać również w wyznaczalni bibliotecznej.
- W razie uszkodzenia lub zagubienia wypożyczonej książki, czytelnik zobowiązany jest odkupić taką samą pozycję, a w przypadku braku takiej możliwości książkę wskazana przez bibliotekarza.
- Zobowiązanie w USOS na zakończenie roku akademickiego (potrzebne do zaliczenia roku) likwidowane jest w bibliotece na podstawie legitymacji studenckiej.
- Do korzystania ze zbiorów w czytelni uprawnieni są wszyscy zainteresowani za pozostawieniem dokumentu tożsamości.
- Biblioteka świadczy usługi międzybiblioteczne tylko pracownikom i doktorantom WCHUJ.

 Oprócz tradycyjnych czasopism dostępnych w bibliotece ([czasopisma dostępne w wersji papierowej](#)) użytkownicy mają dostęp on-line do wielu czasopism poprzez bazy danych różnych wydawców (dostęp z komputerów wydziału lub przez extranet):

1. American Chemical Society (pełny dostęp wraz z zasobami archiwalnymi)-
2. Chemical Abstract (CAS)- od 1907 na platformie SciFinder
3. Springer
4. Science Direct (Elsevier)
5. Royal Society of Chemistry
6. Wiley-Blackwell

Zobacz również

- ▶ Spis bibliotek innych jednostek Uniwersytetu
- ▶ Biblioteka Jagiellońska
- ▶ Komputerowy Katalog Zbiorów Bibliotek UJ
- ▶ Biblioteka Collegium Medicum
- ▶ Biblioteka PAU i PAN
- ▶ Biblioteka AGH
- ▶ Wirtualna Biblioteka Nauki
- ▶ Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny
- ▶ Bazy Biblioteki Narodowej
- ▶ Alfabetyczna baza czasopism z podanym impact factorem
- ▶ Baza numerów ISSN
- ▶ Web of Knowledge
- ▶ Scopus
- ▶ ScienceDirect

Rys. 4. Strona internetowa Biblioteki Wydziału Chemii

Źródło: Biblioteka Wydziału Chemii [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:
<http://www.chemia.uj.edu.pl/wydzial/biblioteka>.

Rozbudowane strony internetowe informują o bieżącej działalności bibliotek oraz posiadają interfejs w języku angielskim. Część bibliotek ma swój profil na portalu Facebook. Wszystkie strony bibliotek wydziałowych i instytutowych UJ mają odwołania do strony Biblioteki Jagiellońskiej. Dzięki witrynom internetowym do bibliotek docierają użytkownicy wirtualni¹⁰.

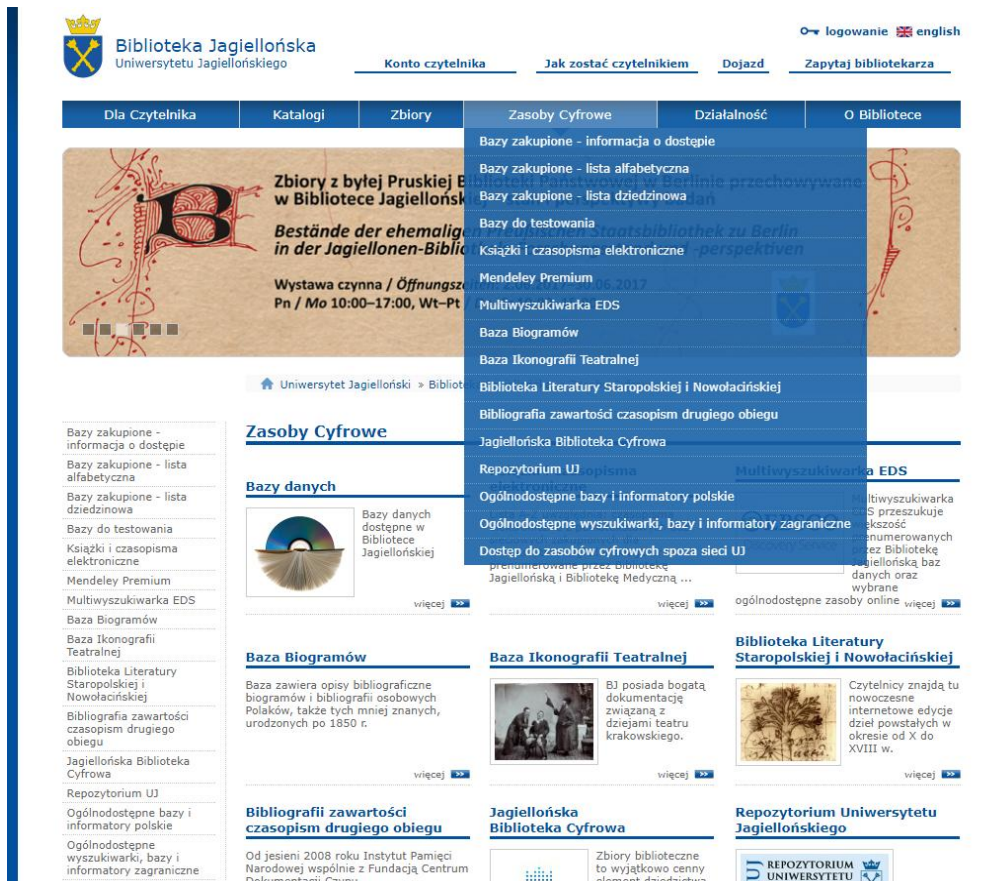
¹⁰ G. Piotrowicz, *Biblioteki naukowe wobec kulturowych i cywilizacyjnych potrzeb społeczeństwa*, Konferencja Biblioteki naukowe w kulturze i cywilizacji: działania i codzienność, Poznań, 15–17 czerwca 2005 [online]. 2005, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: https://library.put.poznan.pl/2005/pdf/1_3.pdf.

Rys. 5. Strona internetowa Biblioteki WFAIS

Źródło: Biblioteka WFAIS [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:
<http://www.fais.uj.edu.pl/biblioteka>.

Zasoby cyfrowe

Zapewnienie dostępu do publikacji elektronicznych jest jednym z głównych zadań bibliotek naukowych. Administrowaniem i organizowaniem dostępu do cyfrowych zasobów informacji UJ oraz współpracą w ramach konsorcjów zajmuje się BJ. Za pośrednictwem strony BJ, w zakładce «Zasoby Cyfrowe» (rys. 6), zapewniony jest dostęp do zakupionych kolekcji książek i czasopism elektronicznych, baz bibliograficzno-abstraktowych, narzędzi ułatwiających korzystanie z zasobów online, baz własnych biblioteki, oraz do uporządkowanego spisu baz ogólnodostępnych.

Rys. 6. Strona internetowa BJ – zasoby cyfrowe

Źródło: BJ [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: <http://www.bj.uj.edu.pl/zasoby-cyfrowe>.

Pojedyncze biblioteki nie są w stanie zbudować wszechstronnej i kompletnej kolekcji¹¹. Niezbędna jest ścisła współpraca wszystkich bibliotek UJ i Biblioteki Jagiellońskiej w zakupie i organizowaniu dostępu do zasobów cyfrowych. Część specjalistycznych wydawnictw elektronicznych jest finansowana ze środków własnych poszczególnych wydziałów. Niektóre wydziały wspólnie finansują potrzebne zasoby, na przykład Wydział FAIS i Wydział Matematyki i Informatyki zakupują bazę informatyczną ACM i kolekcję publikacji z nauk ścisłych IBUK. Strony internetowe bibliotek wydziałowych zawierają dodatkowe informacje opisowe i narzędzia pomocnicze (rys. 7) np. instrukcje, hiperlinki do wybranych dziedzin wiedzy, które użytkownikom ułatwiają i przyspieszają dotarcie do właściwych danych.

¹¹ W. Babik, *Biblioteki akademickie w Polsce – czy początek nowej ery?* W: *Biblioteki akademickie: w środowisku naukowym, we współpracy uniwersyteckiej, we współpracy lokalnej*, red. naukowa Wiesław Juszcak, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016.

The screenshot shows the website of the Jagiellońska Biblioteka (WFAIS). At the top, there is a navigation bar with the university logo, the name of the Faculty of Physics, Astronomy and Applied Informatics, and the KNO logo. Below the navigation bar, there are several tabs: 'Wydział', 'Działalność naukowa', 'Rekrutacja na studia', 'Dla studentów', 'Dla szkół', and 'Dla firm'. The main content area is titled 'Zasoby cyfrowe' (Digital Resources). It contains a list of digital resources, including a list of journals and a list of databases. There is also a sidebar with a 'Zobacz również' (See also) section. The footer of the page contains the text 'KNOW'.

Rys. 7. Strona internetowa Biblioteki WFAIS – zasoby cyfrowe
 Źródło: Biblioteka WFAIS [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:
<http://www.fais.uj.edu.pl/biblioteka/zasoby-cyfrowe>.

Większość zasobów on-line UJ dostępna jest dla całej społeczności Uniwersytetu. Jednak ze względu na umowy licencyjne i źródło finansowania część zasobów może być dostępna jedynie dla jednostek zakupujących specjalistyczne bazy.

Repozytorium UJ

Od trzech lat wszystkie biblioteki UJ współuczestniczą w tworzeniu Repozytorium UJ. Bibliografia Publikacji Pracowników UJ – zawiera opisy bibliograficzne wszystkich publikacji pracowników Uniwersytetu Jagiellońskiego od 2013 roku¹². Dane bibliograficzne dotyczą materiałów opublikowanych w źródłach naukowych, popularno-naukowych i innych, zarówno w postaci elektronicznej jak i drukowanej. Prowadzone są prace nad wprowadzaniem wcześniejszych dokumentów. Zasób repozytorium zawierający publikacje pełnotekstowe pracowników UJ jest na razie niewielki i stanowi 5.2 % wprowadzonych opisów bibliograficznych, a tylko 0.15 % z nauk ścisłych.

¹² Strona internetowa Repozytorium UJ [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w:
<http://ruj.uj.edu.pl/xmlui/>.

Digitalizacja zbiorów – Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa

Polskie biblioteki akademickie prowadzą planową, systematyczną digitalizację zbiorów w celu ich zabezpieczenia i archiwizacji. Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa (JBC) gromadzi zasoby całego Uniwersytetu Jagiellońskiego¹³. W strukturze JBC wydzielone są specjalne kolekcje (rys. 8) dla poszczególnych jednostek Uniwersytetu, gdzie są udostępniane dokumenty tworzone w tych jednostkach. Poszczególne jednostki same digitalizują swoje zbiory i wg ściśle określonych zasad i procedur przekazują metadane do JBC lub przekazują wybrane dokumenty do JBC w celu ich digitalizacji (rys. 9).

The screenshot shows the website of Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa. The main navigation bar includes 'Strona główna', 'Kolekcje', and 'Kontakt'. A search bar is present with a 'Szukaj' button. The page title is 'Opis kolekcji: Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej'. Below the title, there is a search bar with the text 'Wyszukiwanie zaawansowane...'. The page content is divided into two columns: 'Ostatnio dodane' (Recently added) and 'Najczęściej przeglądane' (Most viewed). The 'Ostatnio dodane' column lists seven items, including 'Zamiast dziejów alpinizmu polskiego', 'Teoria kinetyczna gazów', and 'Modelowanie profilowania głębokościowego kryształów wiązka pocisków C60 i Au3'. The 'Najczęściej przeglądane' column lists six items, including 'Foton – pismo dla nauczycieli i studentów fizyki oraz uczniów [343]', 'Comment l'air a été liquéfié [328]', and 'Karol Olszewski i Zygmunt Wróblewski : 100-lecie skroplenia tlenu : katalog wystawy [274]'. The left sidebar contains a menu with 'Kolekcja' and 'Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa' sections, listing various departments and collections.

Rys. 8. Strona internetowa JBC – kolekcja Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ

Źródło: JBC [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:

<http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=93>.

¹³ Strona internetowa JBC [online]. 2017, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra>.

Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa
Uniwersytet Jagielloński

Strona główna Kolekcje Kontakt
zaloguj lub zarejestruj się

Wydanie ↑

- Opis
- Informacje
- Treść
- Treść (nowe okno)
- Pobierz
- Podobne wydania
- Opcje wyświetlania

Eksport metadanych ↑

OAI-PMH
RDF

RIS
BIBTEX

Ulubione pozycje ↑

Dodaj do Ulubionych

Tagowanie

Zatwierdź

tylko prywatne

Zapisz ten adres... ↑

Dodaj do "Zakładek"

Bookmark

Opis wydania

Nicolai Copernici Torinensis De Revolutionibus orbium coelestium, Libri VI : [...] item De Libris Revolutionum Nicolai Copernici Narratio prima, per M. Georgium Ioachimum Rheticum ad D. Ioan. Schonerum scripta

Tytuł:
Nicolai Copernici Torinensis De Revolutionibus orbium coelestium, Libri VI : [...] item De Libris Revolutionum Nicolai Copernici Narratio prima, per M. Georgium Ioachimum Rheticum ad D. Ioan. Schonerum scripta

Wariant tytułu:
De revolutionibus orbium coelestium, libri VI

Autor:
Kopernik, Mikołaj (1473-1543)

Współtwórcza:
Rheticus (1514-1576); Schöner, Johannes (1477-1547). Koment.

Wydawca:
Drukarnia Heinricha Petriego

Miejsce wydania/powstania:
Bazylea

Data:
1566.09

Źródło:
Biblioteka Jagiellońska, BJ St. Dr. Cim. 8669

Identyfikator dokumentu cyfrowego:
NDIGSTR015612

Zakres:
16 w.

Język:
lat

Status prawny:
Domena publiczna (public domain)

Lokalizacja oryginału:
Biblioteka Jagiellońska

Typ zasobu:
starodruk

Pokaż treść!

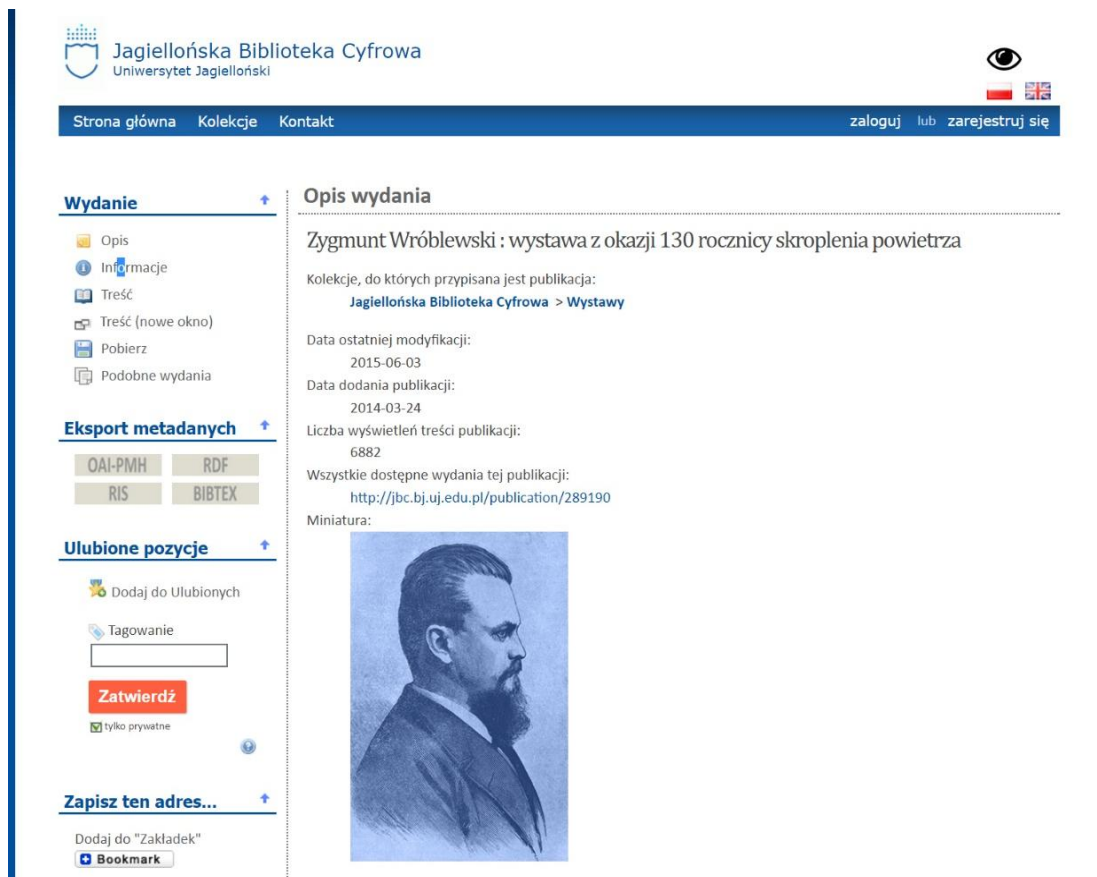
Rys. 9. Opis bibliograficzny starodruku M. Kopernika Nicolai Copernici Torinensis De Revolutionibus orbium coelestium, Libri VI..., 1566 przekazanego przez Bibliotekę Obserwatorium Astronomicznego do BJ, zdigitalizowanego, dostępnego w JBC

Źródło: M. Kopernik, Nicolai Copernici Torinensis De Revolutionibus orbium coelestium.... W: JBC [online]. 1566, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:

<http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/collectiondescription?dirids=93>.

Wprowadzane do JBC zbiory Biblioteki FAIS to głównie prace i publikacje polskich fizyków z przełomu XIX i XX wieku: Mariana Smoluchowskiego, Zygmunta Wróblewskiego, Augusta Witkowskiego, Władysława Natansona i Karola Olszewskiego, często są to tzw. dokumenty niesamoistne. Opracowanie i uporządkowanie tego typu zasobów informacji, stworzenie odpowiednich metadanych powiązanych z zasobami cyfrowymi wpływa na ich widoczność i wyszukiwalność w Internecie.

Wystawa o Zygmuncie Wróblewskim (rys. 10) wprowadzona przez Bibliotekę WFAIS do JBC w formie strony internetowej, zawierająca bibliografię cyfrową prac uczonego, w ciągu trzech lat miała ponad 6000 odsłon¹⁴. Świadczy to, o dużym zapotrzebowaniu na tak opracowane i uporządkowane zasoby informacji¹⁵. Wystawa ta, uzupełniona o informacje dostępne w innych bibliotekach cyfrowych, jest cennym, dostępnym w Internecie, źródłem danych dla wszystkich zainteresowanych historią fizyki.

Rys. 10. JBC – opis obiektu cyfrowego – strony internetowej wystawy o Zygmuncie Wróblewskim
 Źródło: Zygmunt Wróblewski: wystawa z okazji 130 rocznicy skroplenia powietrza. W: JBC [online]. 2014, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: <http://jbc.bj.uj.edu.pl/publication/289190>.

¹⁴ Opis obiektu cyfrowego w JBC – strona internetowa wystawy o Zygmuncie Wróblewskim [online]. 2014, [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: <http://jbc.bj.uj.edu.pl/publication/289190>.

¹⁵ J. Wichman, J. Hoły, *Bibliografia cyfrowa Zygmunta Wróblewskiego jako przykład skatalogowanego fragmentu Internetu*, W: *Projektowanie informacji w przestrzeni biblioteki*, red. nauk. Barbara Kamińska-Czubała, Stanisław Skórka, współpr. Ewa Piotrowska, Kraków : Wydawnictwo Naukowe UP, 2017.

Wolny dostęp do księgozbioru

Biblioteki akademickie oferują coraz więcej usług dostępnych przez Internet: dostęp do katalogu komputerowego, zamawianie, rezerwację czy prolongatę książek, dostęp przez komputerowe platformy uczelniane do zasobów elektronicznych bibliotek. W możliwie otwarty sposób udostępniają również swoje zasoby tradycyjne, organizując przestrzeń tak, by zapewnić czytelnikom wolny dostęp do księgozbioru.

Fot. 1, 2. Biblioteka WZiKS UJ – czytelnia z wolnym dostępem do księgozbioru i stanowiska komputerowe dla czytelników (Zdjęcia: Jadwiga Wichman).

Biblioteki wydziałowe UJ z wolnym dostępem do księgozbioru oferują przyjazne, komfortowe, różnorodne warunki do pracy indywidualnej i grupowej,

zapewniają odpowiednią liczbę stanowisk komputerowych z niezbędnym oprogramowaniem, dostęp do Internetu i możliwość podłączenia prywatnych laptopów (fot. 1, 2, 3, 4, 5). Biblioteki są wyposażone w urządzenia do samodzielnego wypożyczania i zwrotu książek (fot. 6, 7). Użytkownicy mają możliwość swobodnego przemieszczania się i komunikacji, mogą też korzystać z kompetentnej informacji naukowej na miejscu lub przez Internet¹⁶.

Fot. 3, 4. Biblioteka WFAIS UJ – czytelnie z wolnym dostępem do księgozbioru i stanowiska komputerowe dla czytelników (Zdjęcia: Jadwiga Wichman).

¹⁶ M. Świrad, *Dla kogo budujemy biblioteki?* W: *Między hybrydą a cyfrą* [online], pod red. Joanny Czyrek i Bożeny Górnej, Wrocław : Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich, 2010, [dostęp: 3.06.2017]. Dostępny w: http://www.dbc.wroc.pl/Content/5941/Miedzy_hybryda_a_cyfra.pdf.

Fot. 5. Biblioteka WFAIS UJ – miejsca do pracy indywidualnej i grupowej (Zdjęcia: Jadwiga Wichman).

Po przeprowadzce do nowoczesnych pomieszczeń na Kampusie UJ, takie warunki będzie oferować swoim użytkownikom również Biblioteka Wydziału Chemii. Wyjątkiem są Wydziałowa Biblioteka Prawnicza i Wydziałowa Biblioteka Polonistyki, które nie posiadają wolnego dostępu do większości księgozbioru.

Fot. 6, 7. Biblioteka WFAIS – urządzenia do samodzielnego wypożyczenia i zwrotu książek (Zdjęcia: Jadwiga Wichman).

Działalność kulturalna i promocyjna bibliotek

Obok tradycyjnej działalności bibliotecznej biblioteki akademickie zajmują się działalnością naukowo-kulturalną: organizują wystawy, spotkania naukowe, wykłady popularno-naukowe, szkolenia, odczyty, konferencje, a nawet koncerty i seanse filmowe. Bogatą działalność kulturalną i naukową prowadzi od lat Biblioteka Jagiellońska. Informacje o wydarzeniach znajdziemy na jej stronie internetowej (rys. 11), a także, część imprez ma swoją prezentację cyfrową (rys. 12) w Jagiellońskiej Bibliotece Cyfrowej.

The screenshot shows the website of Biblioteka Jagiellońska. At the top, there is a navigation bar with links for 'Konto czytelnika', 'Jak zostać czytelnikiem', 'Dojazd', and 'Zapytaj bibliotekarza'. Below this is a main menu with categories like 'Dla Czytelnika', 'Katalogi', 'Zbiory', 'Zasoby Cyfrowe', 'Działalność', and 'O Bibliotece'. The main content area features a large banner for an exhibition titled 'Zbiory z byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie przechowywane w Bibliotece Jagiellońskiej – stan i perspektywy badań'. Below the banner, there is a list of cultural activities under the heading 'Wystawy, Salon Literacki "Jagiellonki", imprezy naukowe, kulturalne i inne'. The list includes several events with dates and descriptions, such as 'Wystawa "Zbiory z byłej Pruskiej Biblioteki Państwowej w Berlinie przechowywane w Bibliotece Jagiellońskiej - stan i perspektywy badań"', 'Sesyjna nocna nauka w Bibliotece Jagiellońskiej z All In UJ', 'Salon Literacki Jagiellonki - Promocja książki Patrycji Pauli Gas "Dajakowie. Wolni ludzie z Borneo"', 'Noc Bibliotek w Bibliotece Jagiellońskiej', 'Salon Literacki "Jagiellonki" - Sedno rzeczy i istota japońskiej literatury. O twórczości Natsumego Sosekiego.', and 'Odjazdowy Bibliotekarz w Krakowie 2017'. A sidebar on the left contains a menu with options like 'Działalność edukacyjna', 'Działalność naukowo-wydawnicza', 'Działalność kulturalna', 'Działalność informacyjna', 'Projekty', and 'Bibliometria'. At the bottom of the page, there is a pagination bar showing '1 2 3 4 5 6 ... 21' and a 'Następny»' button.

Rys. 11. Strona internetowa BJ – działalność kulturalna

Źródło: BJ [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: <http://www.bj.uj.edu.pl/kulturalna>.

The screenshot displays the website of Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa (JBC) at the University of Jagiellońska. The header includes the library's logo and name, along with navigation links for 'Strona główna', 'Kolekcje', and 'Kontakt'. There are also links for 'zaloguj' and 'zarejestruj się'. The main content area is titled 'Wystawy' (Exhibitions) and features a list of digital exhibitions. On the left, there is a sidebar with 'Informacje' (Information) and 'Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa' sections. The exhibitions listed are: 'Papier contra cyfra', 'Zbiory medyczne Biblioteki Jagiellońskiej – wystawa wirtualna', 'Bibliotheca Medica prof. Janusza Skalskiego', and 'Rękopisy i starodruki matematyczne ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej'. Each exhibition is accompanied by a representative image.

Rys. 12. JBC – prezentacja cyfrowa wystaw
 Źródło: BJ [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w:
<http://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/exhibitions>.

W miarę swoich możliwości działalność kulturalną i promocyjną prowadzą również pozostałe biblioteki uniwersytetu. Na stronach internetowych poszczególnych bibliotek znajdziemy relacje z tych wydarzeń (rys. 13).

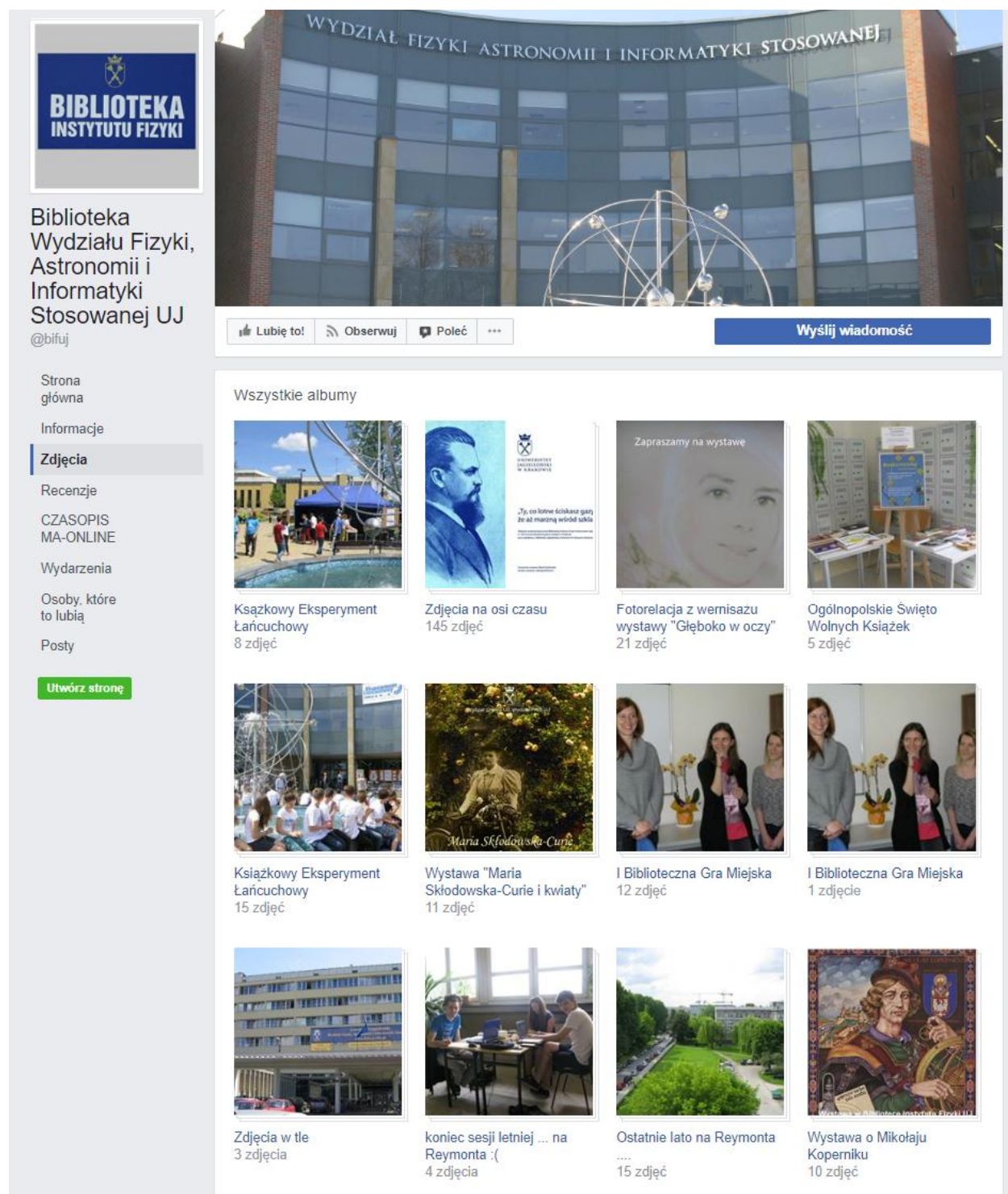
The screenshot shows the website of the Biblioteka Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. The page features a navigation menu at the top with categories: O bibliotece, Dla czytelnika, Zbiory, Linki, and Działalność. A sidebar on the left lists activities under 'Działalność', including 'Wystawy' (Exhibitions) with sub-items like 'Film Noir', 'Władysław Cybulski', 'Kraków en face', 'Stan Wojenny', 'Polskie czasopisma filmowe', '650 lat UJ', '70 lat NBP', 'Dr hab. Wanda Pindłowa', '10 lat BW WZIKS', 'Przedwojenna prasa', and 'Andrzej Wajda'. The main content area is titled 'Wystawy' and displays a grid of exhibition cards. Each card includes a title, a representative image, and a 'więcej' (more) link. The exhibitions listed are: 'Film Noir', 'Władysław Cybulski', 'Kraków en face', 'Stan Wojenny', 'Reklama w przedwojennej prasie polskiej', 'Polskie czasopisma filmowe', '650 lat Uniwersytetu Jagiellońskiego', '70. rocznica utworzenia BP', 'Dr hab. Wanda Pindłowa', '10 lat Biblioteki Wydziałowej', and 'Andrzej Wajda'.

Rys. 13. Strona internetowa Biblioteki Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej UJ – działalność – wystawy

Źródło: Biblioteka Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej [online]. 2017, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: <http://biblioteka.wzks.uj.edu.pl/varia>.

Biblioteka WFAIS od kilku lat organizuje wystawy, wykłady połączone z projekcją filmów. Na początku tego roku w pomieszczeniach biblioteki miał miejsce Koncert Noworoczny. Imprezy organizowane z okazji Tygodnia Bibliotek służą lepszemu zapoznaniu się z biblioteką, integrują czytelników i pracowników. Dużą popularnością cieszyła się Biblioteczna Gra Miejska, zorganizowana już dwukrotnie w ramach Tygodnia Bibliotek. Zaproponowane przez bibliotekarzy zadania miały na celu lepsze poznanie Uczelni i biblioteki, zapoznanie się z rozmieszczeniem księgozbioru i urządzeniami do samodzielnego wypożyczania i zwrotu książek, czy używanym przez bibliotekarzy mobilnym czytnikiem RFID, umożliwiającym szybkie wyszukiwanie, identyfikowanie i porządkowanie zasobów bibliotecznych.

Wszystkie wydarzenia są przedstawiane na bieżąco na stronie internetowej biblioteki oraz na portalu Facebook (rys. 14).

Rys. 14. Strona Biblioteki WFAIS na portalu Facebook – relacje z wydarzeń
 Źródło: Biblioteka WFAIS – portal na Facebooku [online]. 2017, [dostęp: 5.06.2017]. Dostępny w:
<https://www.facebook.com/pg/bifuj/photos/?tab=albums>.

NIEZAPOMNIANY WIECZÓR W BIBLIOTECIE WYDZIAŁU FIZYKI, ASTRONOMII I INFORMATYKI STOSOWANEJ

Nowoczesna architektura Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, dobra akustyka pomieszczeń, a także ogromne zaangażowanie pracowników biblioteki WFAIS sprawiły, że wieczorem 27 stycznia 2017 czytelnia na pierwszym piętrze zamieniła się w salę koncertową, w której odbył się karnawałowy koncert. Inicjatorem przedsięwzięcia była dziekan Wydziału FAIS prof. Ewa Guđowska-Nowak.

Dla pracowników Wydziału i ich rodzin wystąpiły dwie znakomite artystki: Bożena Zawiałak-Dolny i jej córka Katarzyna Zawiałak-Dolny wraz z zespołem instrumentalnym w składzie: Jacek Bylica – fortepian, Beata Katlewicz – skrzypce i Jacek Kocuban – wiolonczela.

Bożena Zawiałak-Dolny (mezzosopran) jest solistką Opery Krakowskiej, znaną z wybitnych kreacji w operach Rossiniego i Verdiego. Uznawana jest

Koncert karnawałowy w Bibliotece WFAIS z udziałem Bożeny Zawiałak-Dolny i Katarzyny Zawiałak-Dolny oraz zespołu instrumentalnego w składzie: Jacek Bylica – fortepian, Beata Katlewicz – skrzypce i Jacek Kocuban – wiolonczela

Rys. 15. Reportaż z Koncertu Noworocznego w Bibliotece WFAIS w miesięczniku Alma Mater, marzec-kwiecień 2017.

Ciekawsze wydarzenia mające miejsce w Bibliotece WFAIS opisywane są w miesięczniku UJ Alma Mater (rys. 15), w Fotonie czy Biuletynie BJ, ale bibliotekarze sami muszą zadbać o to, by te informacje znalazły się na łamach tych czasopism.

Podsumowanie

Biblioteki wydziałowe są dostosowane do potrzeb konkretnych użytkowników, zapewniają łatwy i szybki dostęp do materiałów zgromadzonych zgodnie z ich zapotrzebowaniem, udostępniają informacje o zbiorach, organizują dostęp do zasobów rozproszonych. Budując własne zasoby elektroniczne poprzez digitalizację tekstów niezbędnych do nauki, pozyskując licencje na specjalistyczne

teksty elektroniczne, tworząc portale tematyczne (np. bibliografie cyfrowe) ułatwiają i zwiększają wyszukiwalność materiałów tematycznie związanych z profilem wydziałów. Stworzenie właściwych warunków lokalowych, wydzielenie różnorodnych stref do nauki, cichej pracy czy wypoczynku sprawia, że są one tzw. «trzecim miejscem» najczęściej odwiedzanym przez społeczność akademicką, głównie danego wydziału. Współczesna biblioteka akademicka to również – odpowiednio przygotowani, dysponujący odpowiednim poziomem wiedzy i umiejętności bibliotekarze, którzy «...nie tylko tworzą i umożliwiają dostęp do źródeł informacji i wiedzy, lecz przede wszystkim dysponują wiedzą o użytkownikach swoich kolekcji, ich potrzebach i zachowaniach informacyjnych»¹⁷.

Bibliografia

Babik W., *Biblioteki akademickie w Polsce – czy początek nowej ery?*, W: *Biblioteki akademickie: w środowisku naukowym, we wspólnocie uniwersyteckiej, we wspólnocie lokalnej*, red. naukowa Wiesław Juszcak, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016.

Dąbrowska E., *Miejsce Biblioteki Collegium Medicum w sieci biblioteczno-informacyjnej Uniwersytetu Jagiellońskiego i jej współpracy z Biblioteką Jagiellońską*, Forum Bibliotek Medycznych [online], r. 6, nr 1, s. 196–211, [dostęp 15.06.2017]. Dostępny w: [http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)-s196-211/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_\(11\)-s196-211.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Forum_Bibliotek_Medycznych/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)-s196-211/Forum_Bibliotek_Medycznych-r2013-t6-n1_(11)-s196-211.pdf).

Piotrowicz G., *Biblioteki naukowe wobec kulturowych i cywilizacyjnych potrzeb społeczeństwa*, Konferencja Biblioteki naukowe w kulturze i cywilizacji: działania i codzienność, Poznań, 15–17 czerwca 2005. [online], [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: https://library.put.poznan.pl/2005/pdf/1_3.pdf.

Piotrowicz G., *Model hybrydowy współczesnej polskiej biblioteki akademickiej*, W: *Polskie biblioteki akademickie w Unii Europejskiej*, Łódź, 23–25 czerwca 2004 r. [online], [dostęp 3.06.2017]. Dostępny w: http://bg.p.lodz.pl/konferencja2004/pelne_teksty/piotrowicz.pdf.

Świrad M., *Dla kogo budujemy biblioteki?*, W: *Między hybrydą a cyfrą* [online], pod red. Joanny Czyrek i Bożeny Górnej, Wrocław : Korporacja Bibliotekarzy Wrocławskich, 2010. [dostęp: 3.07.2017]. Dostępny w: http://www.dbc.wroc.pl/Content/5941/Miedzy_hybryda_a_cyfra.pdf.

¹⁷ W. Babik, *Biblioteki akademickie w Polsce – czy początek nowej ery?* W: *Biblioteki akademickie: w środowisku naukowym, we wspólnocie uniwersyteckiej, we wspólnocie lokalnej*, red. naukowa Wiesław Juszcak, Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016.

Wichman J., Hoły J., *Bibliografia cyfrowa Zygmunta Wróblewskiego jako przykład skatalogowanego fragmentu Internetu*, W: *Projektowanie informacji w przestrzeni biblioteki*, red. nauk. Barbara Kamińska-Czubała, Stanisław Skórka, współpr. Ewa Piotrowska, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UP, 2017.

Jadwiga Wichman

Działalność biblioteczna i nie-biblioteczna współczesnej biblioteki akademickiej na przykładzie wybranych bibliotek wydziałowych Uniwersytetu Jagiellońskiego

Streszczenie. W artykule opisano, jak w obliczu szybkiego rozwoju nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych zmienia się działalność bibliotek naukowych. Przedstawiono jakie działania są prowadzone, aby współpraca z użytkownikami, których największą grupę stanowią pracownicy, doktoranci i studenci macierzystej uczelni, przynosiła jak najlepsze efekty. Na przykładzie Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej UJ omówiono rozwój biblioteki akademickiej jako centrum edukacji, informacji i kultury. Pokazano w jaki sposób podejmowane przez bibliotekę działania kształtują jej prestiż i nowy wizerunek.

Słowa kluczowe: biblioteki akademickie, biblioteki wydziałowe, biblioteki hybrydowe, użytkownicy bibliotek, biblioteka jako miejsce, centrum edukacji, informacji i kultury.

Jadwiga Wichman

The contemporary academic library's core and non-core activities in selected faculty libraries of the Jagiellonian University

Abstract. The article discusses how the activities of contemporary academic libraries are subject to continuous change in times of rapid development in information and communication technologies. The largest group of library users is the academic staff, PhDs and the students of the university. This work presents activities that make the library-user cooperation most effective and beneficial for both parties. The example of the Library of Physics, Astronomy and Applied Computer Science Faculty of the Jagiellonian University illustrates how this contemporary centre of education, information and culture enhances and shapes its new status and image.

Keywords: academic library, faculty libraries, hybrid library, library user, library as a place, center of education, information and culture

Ядвіга Віхман

**Бібліотечна і не-бібліотечна діяльність бібліотеки ВНЗ,
на прикладі вибраних бібліотек інститутів
Ягеллонського університету**

Анотація. У статті представлено вплив розвитку інформаційних і комунікаційних технологій на зміни у діяльності наукових бібліотек. Увагу зосереджено на нових формах діяльності, спрямованих на задоволення потреб сучасних користувачів, а також на співпрацю з основними категоріями відвідувачів: науковим складом інституту, аспірантами та студентами. На прикладі бібліотеки Інституту фізики, астрономії та інформатики Ягеллонського університету продемонстровано можливості розвитку наукової бібліотеки як центру освіти, інформації та культури. Показано яким чином діяльність бібліотеки формує її престиж і створює новий імідж.

Ключові слова: наукові бібліотеки, інститутські бібліотеки, гібридні бібліотеки, користувачі бібліотек, бібліотека як «місце», центр освіти, інформації та культури.